

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی ، گروه علوم تربیتی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
(
گرایش برنامه ریزی درسی

عنوان :
بررسی وضعیت موجود کتابخانه های
مدارس دخترانه دولتی و غیر دولتی
دوره متوسطه منطقه 2 تهران از دیدگاه
مدیران
در سال تحصیلی 89-90

استاد راهنما :
دکتر طیبه صفایی

استاد مشاور :
دکتر مهشید ایزدی

پژوهشگر :
زیبا مشایخی

زمستان 1390

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **زیبا مشایخی** دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی **88083690000** در رشته برنامه ریزی درسی که در تاریخ **1390/11/15** از پایان نامه خود تحت عنوان: **بررسی وضعیت موجود کتابخانه های مدارس دخترانه دولتی و غیر دولتی دوره متوسطه منطقه 2 تهران از دیدگاه مدیران در سال تحصیلی 90-89** با کسب نمره **19/50** و درجه عالی دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

1. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
2. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
3. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
4. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء:

تقدیم به:

او که عاطفه سرشار و گرمای امید بخش
وجودش در این سردترین روزگاران بهترین
پشتیانم بود.

مادر
عزیزم

او که با مهر پاک دستان مردانه اش دست
مرا در عبور از تنگناهای زندگی تنها و بی
صدا نگذاشت.

پدر عزیزم

تقدیر و تشکر:

خداوند را شاکرم که به من فرصتی عطا نمود تا بخشی از زندگی ام را با انسان های فرهیخته سپری نمایم و از رهگذر این مصاحبت به بسط بینش مبتنی بر یادگیری یاری رسانم.

به انجام رسیدن این پایان نامه مرهون راهنمایی، مشاوره و کمک بزرگانی است که مرا در مراحل مختلف، لطف و مهربانی خود را از بنده دریغ نکرده اند، از اینرو بر خود لازم می دانم از همه عزیزانی که در این راستا مرا یاری کرده اند سپاسگزاری می کنم.

از پدر و مادر عزیزم که با نهایت گذشت و دلسوزی در طول تحصیل مرا یاری کرده اند و از خواهران عزیزم که همواره یار و یاور من در طول تحصیل بودند.

از استادان بزرگووارم خانم دکتر صفایی که زحمت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده داشتند و همچنین خانم دکتر ایزدی که مشاوره این پایان نامه را عهده دار بودند صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایم.

همچنين لازم مي دانم از مدير گروه محترم آقاي
دکتر افتخارزاده که به نوعي مرا در اين پايان
نامه ياري نمودند صميمانه کمال تشکر و قدرداني
را دارم.

فهرست مطالب:

عنوان

صفحه

فصل اول: کلیات طرح

1	مقدمه	1
3-1	بیان مساله	3
4-1	هدفهای تحقیق	4
5-1	اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن	5
6-1	سوالات تحقیق	6
7-1	مدل تحقیق	7
7-1	تعاریف عملیاتی متغیرها و واژه های کلیدی	7
9-1	روش تحقیق	9
9-1	8-1 قلمرو تحقیق	9
9-1	9-1 جامعه و حجم نمونه	9
10-1	10-1 محدودیت ها و مشکلات تحقیق	10
	فصل دوم: مطالعات نظری	
12	مقدمه	12
13-2	1-2 معنی لغوی و تعریف علمی کتاب	13
13-2	2-2 اهمیت کتاب و کتابخوانی در رشد جوامع	13
15-2	3-2 کتاب و کتابت در کشورهای توسعه یافته	15
15-2	4-2 کتاب و کتابخوانی و میزان گرایش به مطالعه	15
16-2	5-2 فواید مطالعه چیست؟	16
19-2	6-2 چرا و چگونه مطالعه کنیم	19
20-2	7-2 آیا عادت به مطالعه امری اکتسابی است	20
20-2	8-2 عوامل ایجاد انگیزه و تشویق به دانش آموزان به مطالعه	20
21-2	9-2 شیوه های ترغیبی دانش آموزان به مطالعه توسط آموزشگاه	21
26-2	10-2 نقش رسانه های گروهی	26
27-2	1-10-2 تعریف رسانه های گروهی	27
27-2	2-10-2 صدا و سیما	27
28-2	3-10-2 روزنامه و مجله	28
29-2	11-2 تاریخچه کتابخانه ها در ایران	29
29-2	12-2 کتابخانه آموزشگاهی پس از پیدایش صنعت چاپ	29
30-2	13-2 کتابخانه آموزشگاهی در دوران پهلوی	30
31-2	14-2 انواع کتابخانه ها از دوره اسلامی تا 1300 شمسی	31
31-2	1-14-2 کتابخانه مساجد و اماکن	31
32-2	2-14-2 کتابخانه پادشاهان و امیران	32
33-2	3-14-2 کتابخانه های عمومی	33
33-2	4-14-2 کتابخانه های آموزشگاهی	33
34-2	15-2 کتابخانه در دوران اسلامی	34
35-2	16-2 شکل گیری کتابخانه در جهان	35
36-2	17-2 کتابخانه آموزشگاهی (مدارس)	36
37-2	18-2 کتابخانه ها و ویژگیهای آن	37
38-2	19-2 اهداف کتابخانه آموزشگاهی	38
39-2	20-2 وظایف کلی کتابخانه های آموزشگاهی	39
39-2	21-2 کیفیت در کتابخانه	39
39-2	22-2 عوامل مرتبط با کتابخانه های آموزشگاهی	39

1-22-2	کتابدار آموزشی	39
2-22-2	همکاری معلمان و کتابداران	40
3-22-2	کتابداران و والدین	41
23-2	تعامل کتابخانه های آموزشی با کتابخانه های عمومی	41
24-2	تاثیر و نقش کتابخانه بر پژوهش و تولیدات علمی	41
25-2	تغییر از نقش سنتی به شکل نوین در ارائه خدمات کتابخانه	42
26-2	اهداف کتابخانه آموزشی به طور اعم و کتابخانه دبیرستانی	
	به طور اخص	43
1-26-2	تاثیر بر آموزش و ایجاد زمینه مستقل	43
2-26-2	آشنا سازی دانش آموزان با هنر کتاب خواندن و هنر کتاب	
	نخواندن	43
3-26-2	پدید آوردن عادت به مطالعه و تحقیق به عنوان یک فرایند	
	حیاتی	44
4-26-2	سواد آموزی اطلاعاتی و کتابخانه ای	44
5-26-2	تداوم آموزش و خود آموزی اینکه چگونه یاد بگیریم	45
6-26-2	آشنا سازی دانش آموزان با دنیای گسترده اطلاعات	45
7-26-2	تداوم حرکت نهضت سواد آموزی	45
27-2	علم پروری و علم آموزی و انتقال علم و دانش عامل شکل دهنده	
	کتابخانه ها	47
28-2	تداوم آموزش و سواد آموزی و ارتقای فرهنگ جامعه با وجود	
	کتابخانه ها	47
29-2	جایگاه کتابخانه در مدارس و آموزشگاههای کشور	48
30-2	جایگاه کتابخانه در دوره متوسطه	48
31-2	استاندارد ها و کتابخانه آموزشی	49
32-2	کتابخانه در نهاد آموزش و پرورش	54
33-2	نقش آموزشی کتابخانه در مدرسه	55
34-2	نقش کتابخانه های آموزشی در ایجاد عادت به مطالعه در دانش	
	آموزان	56
35-2	آموزش و کتابخانه	58
36-2	اهمیت مدیریت و نقش مدیر در کتابخانه	58
1-36-2	آشنایی با علم مدیریت	59
2-36-2	استعداد ذاتی و هنر مدیریت	59
37-2	چایش های پیش روی نظام آموزش و پرورش در ارتباط با کتابخانه	
	آموزشگاهی	60
1-37-2	چالش در اهداف	60
2-37-2	چالش در مخاطبان	60
3-37-2	چالش در محتوا	61
4-37-2	چالش در سازماندهی	61
5-37-2	چالش در ارزیابی	62
38-2	پیشینه تحقیق در ایران	63
39-2	پیشینه تحقیق در خارج	65
	فصل سوم: روش شناسایی تحقیق	
	مقدمه	67
1-3	روش تحقیق	67
2-3	جامعه آماری	68
3-3	حجم نمونه و روش اندازه گیری	68

- 4-3 ابزار جمع آوری اطلاعات 68
- 5-3 روش تجزیه و تحلیل اطلاعات 68
- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات
- 1-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال روبرو بودن کتابخانه با مواد مطالعاتی و انتشاراتی 71
- 2-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال درصد روزآمد کتابها از نظر علمی 71
- 3-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاکسازی شدن کتابها از نظر سنی 72
- 4-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال دلیل عدم استفاده دانش آموزان از کتابخانه 73
- 5-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال دلیل ضعف کتابخانه های آموزشی 74
- 6-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال کافی بودن امکانات در جهت کمک به دانش آموزان 75
- 7-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال دلیل کافی نبودن امکانات کتابخانه 76
- 8-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال استفاده از رایانه در کتابخانه 77
- 9-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال استفاده از رایانه در کدام بخش از کتابخانه 77
- 10-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال انتخاب و تهیه منابع مورد نیاز کتابخانه 79
- 11-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال کتابخانه با چه سیستمی اداره می شود 80
- 12-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال راههای تامین بودجه کتابخانه 80
- 13-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان تطابق کتابخانه با استانداردها 81
- 14-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال محل واقع شدن کتابخانه 82
- 15-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال گذراندن دوره آموزشی خاص توسط کتابدار 83
- 16-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال وجود امکانات سمعی و بصری در کتابخانه 84
- 17-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال وجود بخشهای موجود در کتابخانه 85
- 18-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال ساعات ارائه خدمات کتابخانه 86
- 19-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب وضعیت کتابخانه 88
- 20-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب مدرک تحصیلی 88
- 21-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب سابقه تحصیلی 89
- 22-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب تاریخ تاسیس کتابخانه 90
- 23-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب داشتن هزینه و بودجه اختصاصی 90

24-4	توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان برقراری ارتباط موثر مدیران با کارکنان	91
25-4	توزیع فراوانی مربوط به سوال نقش رسانه های دیداری و شنیداری	91
26-4	توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان مرتبط بودن کتابهای کتابخانه با نیازهای آموزشی	92
27-4	توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان استفاده دانش آموزان از کتابهای کتابخانه	92
28-4	توزیع فراوانی مربوط به سوال موارد لازم جهت تشویق دانش آموزان	93
29-4	توزیع فراوانی مربوط به سوال مهارتهای اداره کننده کتابخانه	94
فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات		
96	مقدمه	96
96	1-5 نتیجه گیری	96
96	1-1-5 نتایج مربوط به سوال اول پژوهشی	96
97	2-1-5 نتایج مربوط به سوال دوم پژوهشی	97
97	3-1-5 نتایج مربوط به سوال سوم پژوهشی	97
98	4-1-5 نتایج مربوط به سوال چهارم پژوهشی	98
98	5-1-5 نتایج مربوط به سوال پنجم پژوهشی	98
99	2-5 پیشنهادات	99
99	1-2-5 پیشنهادات حاصل تحقیق	99
100	2-2-5 پیشنهادات پژوهشی	100
100	3-2-5 پیشنهادات برای پژوهش های آینده	100

فهرست جدول

عنوان	صفحه
1-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال روبرو بودن کتابخانه با کمبود مواد مطالعاتی	96
2-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال درصد روز آمد بودن مجموعه کتابها	97
3-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاکسازی شدن کتابهای مجموعه از نظر سنی	97
4-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال دلیل عدم استفاده مناسب دانش آموزان از کتابخانه	98
5-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال دلی ضعف کتابخانه های آموزشی	98
1-2 توزیع فراوانی مربوط به سوال کافی بودن امکانات کتابخانه در جهت کمک به دانش آموزان	78
2-2 توزیع فراوانی مربوط به سوال دلیل کافی نبودن امکانات کتابخانه	79
3-2 توزیع فراوانی مربوط به سوال استفاده از رایانه	80

- 2-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال وجود رایانه در بخشهای کتابخانه..... 80.....
- 2-5 توزیع فراوانی مربوط به سوال انتخاب روش تهیه منابع..... 81.....
- 2-6 توزیع فراوانی مربوط به سوال کتابخانه با چه سیستمی اداره می شود..... 82
- 3-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال راههای تامین بودجه کتابخانه..... 83.....
- 3-2 توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان تطابق کتابخانه با استانداردهای تعیین شده..... 84.....
- 3-3 توزیع فراوانی مربوط به سوال محل واقع شدن کتابخانه..... 84.....
- 4-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال گذارانیدن دوره آموزشی توسط کتابخانه..... 87.....
- 4-2 توزیع فراوانی مربوط به سوال توزیع فراوانی مربوط به سوال وجود مواد سمعی و بصری در کتابخانه..... 88.....
- 4-3 توزیع فراوانی مربوط به سوال وجود بخشهایی در کتابخانه..... 89.....
- 4-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال ساعات ارائه خدمات کتابخانه..... 90.....
- 5-1 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب وضعیت دبیرستان..... 92...
- 5-2 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب مدرک تحصیلی..... 92.....
- 5-3 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب سابقه مدیریت..... 93.....
- 5-4 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب تاریخ تاسیس کتابخانه..... 94.....
- 5-5 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب داشتن هزینه و بودجه اختصاصی..... 94.....
- 5-6 توزیع فراوانی مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب میزان برقراری ارتباط مدیر با کارکنان..... 95.....

7-5	توزیع فراوانی مربوط به سوال نقش رسانه های دیداری و شنیداری.....	95.....
8-5	توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان مرتبط بودن کتابهای کتابخانه با نیازهای آموزشی.....	96.....
9-5	توزیع فراوانی مربوط به سوال میزان استفاده دانش آموزان از کتابخانه.....	96.....
10-5	توزیع فراوانی مربوط به سوال موارد لازم جهت تشویق دانش آموزان.....	97.....
11-5	توزیع فراوانی مربوط به سوال مهارتهای اداره کننده کتابخانه.....	98.....

فهرست نمودارها

	عنوان	صفحه
72	1-1 نمودار مربوط به سوال روز آمد بودن کتابها از نظر علمی	
	2-1 نمودار مربوط به سوال دلیل استفاده مناسب دانش آموزان از کتابخانه.....	73
74	3-1 نمودار مربوط به سوال دلیل ضعف کتابخانه های آموزشگاهی	
77	1-2 نمودار مربوط به سوال دلیل امکانات کتابخانه آموزشگاهی	
	2-2 نمودار مربوط به سوال استفاده از رایانه در بخشهای کتابخانه	78
	3-2 نمودار مربوط به سوال انتخاب و تهیه منابع مورد نیاز کتابخانه.....	79
	1-3 نمودار مربوط به سوال راههای تامین بودجه کتابخانه... ..	81
	2-3 نمودار مربوط به سوال محل واقع شدن کتابخانه.....	82
83	1-4 نمودار مربوط به سوال گذراندن دوره آموزشی مسئول کتابخانه	
	2-4 نمودار مربوط به سوال وجود امکانات سمعی و بصری در کتابخانه	84
	3-4 نمودار مربوط به سوال بخشهای موجود در کتابخانه.....	85
	4-4 نمودار مربوط به سوال ساعات ارائه خدمات کتابخانه.. ..	86
88	1-5 نمودار مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب مدرک تحصیلی	
89	2-5 نمودار مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب سابقه مدیریت	
90	3-5 نمودار مربوط به سوال پاسخ دهندگان بر حسب تاریخ تاسیس	
	4-5 نمودار مربوط به سوال موارد لازم جهت تشویق به استفاده از کتابخانه.....	93
	5-5 نمودار مربوط به سوال مهارتهای اداره کننده کتابخانه	94

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت موجود کتابخانه های مدارس دولتی و غیر دولتی دخترانه منطقه دو تهران از دیدگاه مدیران می باشد. روش انجام این پژوهش از نوع مطالعات پیمایشی می باشد. هدف های این پژوهش عبارتند از: 1) بررسی وضعیت موجود کتابخانه های مدارس از دیدگاه مدیران 2) شناخت موانع و مشکلات موجود در کتابخانه ها 3) شناخت راهکارهایی برای غنی سازی کتابخانه ها 4) بررسی وضعیت موجود کتابخانه ها و مقایسه با استانداردهای ملی 5) بررسی وضعیت موجود کتابخانه ها در مدارس دولتی و غیر دولتی جامعه آماری این پژوهش را تمامی مدیران مدارس منطقه در تشکیل می دهند که تعداد آنها 50 نفر می باشد. به دلیل کوچک بودن جامعه آماری، تمامی جامعه به عنوان نمونه آماری استفاده گردید. پس می توان گفت که جامعه آماری با نمونه در این تحقیق برابر است. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بوده است و برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون توصیفی استفاده شده است و با استفاده از نرم افزار (spss) داده ها مورد تحلیل واقع شده اند. عمده ترین یافته های پژوهش عبارتند از: 1. اغلب مدیران مدارس با تحصیلات و سابقه خوب مدیریتی می باشند و یکی از ضعف های کتابخانه های مدارس نداشتن بودجه و هزینه اختصاصی است، همچنین کارکنان کتابخانه ها با برقرار کردن ارتباط مثبت و بدون تعصب کتابخانه را اداره می کنند. 2. وضعیت کتابخانه های مدارس دولتی و غیر دولتی از لحاظ امکانات تقریباً شبیه هم بوده است. 3. میزان تطابق وضعیت کتابخانه ها با استانداردهای تعیین شده در حد متوسط رو به پایین می باشد. 4. امکانات کتابخانه ها در جهت کمک به دانش آموزان کافی نمی باشد و دلیل عدم کافی نبودن این امکانات عدم سیاست مناسب برای کتابخانه و عدم نیروی متخصص کتابداری می باشد. 5. مشکلات موجود در کتابخانه ناشی از قدیمی بودن منابع، نبود کتب مورد علاقه دانش آموزان می باشد.

کلید واژه ها: وضعیت، کتابخانه، کتابخانه آموزشی، غنی سازی کتابخانه ها، استانداردهای ملی

، مدیران مدارس ، مقطع متوسطه

فهرست مطالب
عنوان
صفحه

چکیده

فصل اول : کلیات طرح

2	مقدمه
4	1-1 بیان مسئله
5	2-1 اهداف تحقیق
5	3-1 اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن
7	4-1 سؤالات تحقیق
8	5-1 تعاریف عملیاتی متغیرها و واژگان کلیدی

فصل دوم : مبانی نظری ، ادبیات پیشینه پژوهش

11	مقدمه
12	1-1-معنی لغوی و تعریف علمی کتاب
13	2-2-اهمیت کتاب و کتابخوانی در رشد جوامع
15	3-2-کتاب و کتابت در کشورهای توسعه یافته
16	4-2-کتاب و کتاب خوانی و میزان گرایش به مطالعه
17	5-2-فواید مطالعه چیست؟
21	6-2-چرا و چگونه مطالعه کنیم؟
22	7-2-آیا عادت به مطالعه امری اکتسابی است؟
23	8-2-عوامل ایجاد انگیزه و تشویق دانش آموزان به مطالعه
23	9-2-شیوه های ترغیبی دانش آموزان به مطالعه توسط
24	آموزشگاه
31	10-2 نقش رسانه های گروهی
31	10-2-1 تعریف رسانه های گروهی:
32	10-2-2 صدا و سیما:
33	10-2-3 روزنامه و مجله :
33	11-2-تاریخچه کتابخانه ها در ایران
35	12-2-کتابخانه های آموزشگاهی پس از پیدایش صنعت چاپ
36	13-2-کتابخانه های آموزشگاهی در دوران پهلوی
37	14-2-انواع کتابخانه ها از دوره اسلامی تا 1300 شمسی
37	14-2-1-کتابخانه های مساجد و اماکن مقدس:
38	14-2-2- کتابخانه های پادشاهان و امیران:
39	14-2-3 کتابخانه های عمومی:
40	14-2-4- کتابخانه های آموزشگاهی:
41	15-2-کتابخانه در دوران اسلامی
42	16-2- شکل گیری کتابخانه در جهان
45	17-2-کتابخانه های آموزشگاهی (مدارس)

- 46.....18-2-کتابخانه ها و ویژگیهای آن
- 47.....19-2-اهداف کتابخانه آموزشی
- 48.....20-2-وظایف کلی کتابخانه های آموزشی
- 48.....21-2-کیفیت در کتابخانه
- 49.....22-2-عوامل مرتبط با کتابخانه های آموزشی
- 49.....1-22-2-کتابدار آموزشی:
- 50.....2-22-2-همکاری معلمان و کتابداران:
- 50.....2-22-3-کتابداران و والدین:
- 50.....23-2-تعامل کتابخانه های آموزشی با کتابخانه های عمومی
- 51.....24-2-تاثیر و نقش کتابخانه بر پژوهش و تولیدات علمی
- 52.....25-2-تغییر از نقش سنتی به شکل نوین در ارائه خدمات کتابخانه
- 52.....26-2-اهداف کتابخانه آموزشی را به طور اعم و کتابخانه دبیرستانی را به طور اخص
- 53.....1-26-2-تاثیر بر آموزش و ایجاد زمینه مطالعه مستقل:
- 53.....2-26-2-آشنا سازی دانش آموزان با هنر کتاب خواندن و هنر کتاب نخواندن:
- 53.....2-26-3-پدید آوردن عادت به مطالعه و تحقیق به عنوان فرایند حیاتی
- 54.....2-26-4-سواد آموزی اطلاعاتی و کتابخانه ای:
- 54.....2-26-5-تداوم آموزش و خود آموزی و اینکه " یاد بگیریم چگونه بیاموزیم"
- 55.....2-26-6-آشنا سازی دانش آموزان با دنیای گسترده اطلاعات
- 55.....2-26-7-تداوم حرکت نهضت سواد آموزی:
- 57.....27-2-علم پروری و علم آموزی و انتقال علم و دانش عامل شکل دهنده کتابخانه ها
- 58.....28-2-تداوم آموزش و سواد آموزی و ارتقای فرهنگ جامعه با وجود کتابخانه ها
- 58.....29-2-جایگاه کتابخانه آموزشی در مدارس و آموزشگاه های کشور
- 59.....2-30-جایگاه کتابخانه در دوره متوسطه آموزشی
- 60.....2-31-استاندارد ها و کتابخانه آموزشی
- 66.....2-32-کتابخانه در نهاد آموزش و پرورش
- 67.....2-33-نقش آموزشی کتابخانه در مدرسه
- 69.....2-34-نقش کتابخانه های آموزشی در ایجاد عادت به مطالعه در دانش آموزان
- 72.....2-35-آموزش و کتابخانه
- 73.....2-36-اهمیت مدیریت و نقش مدیر در کتابخانه ها
- 73.....1-36-2-آشنایی با علم مدیریت:
- 73.....2-36-2-استعداد ذاتی و هنر مدیریت:

37-2-چالش های پیش روی نظام آموزش و پرورش در ارتباط با	74
کتابخانه های آموزشی.....	74
1-37-2-چالش در اهداف:	75
2-37-2-چالش در مخاطبان:	75
3-37-2-چالش در محتوا:	76
4-37-2-چالش در سازماندهی:	77
5-37-2-چالش در منابع:	77
6-37-2-چالش در ارزیابی:	78
39-2-پیشینه تحقیق در ایران.....	78

فصل سوم : روش شناسایی تحقیق

مقدمه.....	85
1-3-روش تحقیق.....	85
2-3-جامعه آماری.....	86
3-3-حجم نمونه و روش اندازه گیری.....	86
4-3-مدل تحقیق.....	87
5-3-قلمرو تحقیق.....	87
6-3-روش تحقیق.....	87
7-3-جامعه و حجم نمونه.....	87
8-3-ابزار جمع آوری اطلاعات.....	88
9-3-روایی و پایایی پرسشنامه.....	88

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل اطلاعات

مقدمه.....	91
1-4 روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....	91

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

مقدمه.....	122
1-5 نتیجه گیری.....	122
1-1-5 نتایج مربوط به سوال اول پژوهشی :	122
2-1-5 نتایج مربوط به سوال دوم پژوهشی:	123
3-1-5 نتایج مربوط به سوال سوم پژوهش:	124
4-1-5 نتایج مربوط به سوال چهارم پژوهشی:	125
5-1-5 نتایج مربوط به سوال پنجم پژوهشی.....	125
2-5.پیشنهادات.....	126
1-2-5پیشنهادات حاصل تحقیق:	126
2-2-5پیشنهادات پژوهشی:	127
3-2-5 پیشنهادات برای پژوهش های آینده:	127
3-3- محدودیت ها و مشکلات تحقیق.....	128
فهرست منابع.....	129
پیوست ها.....	125

فهرست جدا اول عنوان صفحه

جدول 1-4 : روبرو بودن کتابخانه آموزشگاه با کمبود مواد مطالعاتی و انتشاراتی 84	84
جدول 2-4 : درصد روزآمد بودن مجموعه کتابها و سایر مواد کتابخانه از نظر علمی 84	84
جدول 3-4 : پاکسازی شدن کتابهای مجموعه از نظر سنی (قدیمی بودن) و موضوعی 86	86
جدول 4-4 : دلیل عدم استفاده مناسب دانش آموزان از کتابخانه آموزشگاه 86	86
جدول 5-4 : دلیل ضعف کتابخانه های آموزشگاهی 88	88
جدول 6-4 : کافی بودن امکانات کتابخانه دبیرستان در جهت کمک به دانش آموزان 90	90
جدول 7-4 : دلیل کافی نبودن امکانات کتابخانه دبیرستان 90	90
جدول 8-4 : استفاده از رایانه در کتابخانه دبیرستان 92	92
جدول 9-4 : در صورت مثبت بودن پاسخ سوال فوق از رایانه در چه قسمت استفاده می گردد 92	92
جدول 10-4 : انتخاب و تهیه منابع مورد نیاز کتابخانه از طریق کدامیک از روشهای زیر انجام می گیرد 94	94
جدول 11-4 : کتابخانه با چه سیستمی اداره می شود.. 95	95
جدول 12-4 : راههای تامین بودجه کتابخانه 96	96
جدول 13-4 : میزان تطابق وضعیت کتابخانه با استاندارد های تعیین شده 97	97
جدول 14-4 : محل واقع شدن کتابخانه دبیرستان 97	97
جدول 15-4 : گذراندن دوره آموزشی خاص مسئول کتابخانه در ارتباط با کتابداری 99	99
جدول 16-4 : وجود امکانات سمعی و بصری در کتابخانه 100	100
جدول 17-4 : وجود بخشهای موجود در کتابخانه دبیرستان 101	101
جدول 18-4 : ساعات ارائه خدمات کتابخانه 102	102
جدول 19-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب وضعیت دبیرستان 104	104
جدول 20-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب مدرک تحصیلی 104	104
جدول 21-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب سابقه مدیریت 105	105
جدول 22-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب تاریخ	

- جدول 4-23 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب داشتن هزینه و بودجه اختصاصی کتابخانه دبیرستان 107
- جدول 4-24 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب میزان برقراری ارتباط موثر مدیران با کارکنان کتابخانه جهت درک روحیات و انگیزه های رفتاری آنان 107
- جدول 4-25 : نقش رسانه های دیداری و شنیداری (تلویزیون, ماهواره, اینترنت) در تضعیف کتابخانه های آموزشی 108
- جدول 4-26 : میزان مرتبط بودن کتابهای کتابخانه با نیازهای آموزشی دانش آموزان 108
- جدول 4-27 : میزان استفاده دانش آموزان از کتابهای کتابخانه 109
- جدول 4-28 : موارد لازم جهت تشویق دانش آموزان به بهره گیری از کتابخانه 109
- جدول 4-29 : اداره کننده کتابخانه آموزشی باید دارای کدامیک از مهارتهای زیر باشد 111

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

- نمودار 1-4 : درصد روزآمد بودن مجموعه کتابها و سایر مواد کتابخانه از نظر علمی 85
- نمودار 2-4 : دلیل عدم استفاده مناسب دانش آموزان از کتابخانه آموزشگاه 87
- نمودار 3-4 : دلیل ضعف کتابخانه های آموزشگاهی .. 88
- نمودار 4-4 : دلیل کافی نبودن امکانات کتابخانه دبیرستان 91
- نمودار 5-4 : در صورت مثبت بودن پاسخ سوال فوق از رایانه در چه قسمت استفاده می گردد 93
- نمودار 6-4 : انتخاب و تهیه منابع مورد نیاز کتابخانه از طریق کدامیک از روشهای زیر انجام می گیرد 94
- نمودار 7-4 : راههای تامین بودجه کتابخانه 96
- نمودار 8-4 : محل واقع شدن کتابخانه دبیرستان ... 98
- نمودار 9-4 : گذراندن دوره آموزشی خاص مسئول کتابخانه در ارتباط با کتابداری 99
- نمودار 10-4 : وجود امکانات سمعی و بصری در کتابخانه 100
- نمودار 11-4 : وجود بخشهای موجود در کتابخانه دبیرستان 101
- نمودار 12-4 : ساعات ارائه خدمات کتابخانه 103
- نمودار 13-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب مدرک تحصیلی 104
- نمودار 14-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب سابقه مدیریت 105
- نمودار 15-4 : توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب تاریخ تاسیس کتابخانه 106
- نمودار 16-4 : موارد لازم جهت تشویق دانش آموزان به بهره گیری از کتابخانه 110
- نمودار 17-4 : اداره کننده کتابخانه آموزشگاه باید دارای کدامیک از مهارتهای زیر باشد 111

فصل اول

کلیات طرح

مقدمه

کتابخانه های آموزشگاهی از بنیادی ترین مراکز یادگیری و از بهترین و کارآمدترین ابزارهای آموزش و نیز عنصری اساسی در فرایند آموزش هستند. این کتابخانه ها انعکاس مستقیمی از برنامه های آموزشی و بازتاب غیر مستقیمی از تحولات اجتماعی است. در این مراکز که فرد می آموزد چگونه بخواند و بیندیشد و از این مهارت ها در طول زندگی به منظور فراگیری واقعی و افزایش توان فکری و خلاقیت خود بهره مند شود.

تاریخ نیز بیانگر این موضوع است که در ایران باستان به خردمندی، دانش پروری و دانش گستری و مساله کتاب و کتابخوانی و ایجاد کتابخانه اهمیت بیشتری داده اند. خانه ها، آتشکده ها، دیر و قصرهای پادشاهان ایران از مراکز عمده آموزش و یادگیری بوده و درس تعلیمات دینی نخستین آموزش ایرانیان در این مراکز به شمار می رفته است. (باب الحوائجی 1378-ص15)

با گسترش نفوذ اندیشه اسلامی امر تاسیس مساجد و مدارس بیشتر شد و مساله کتابخانه نیز مورد توجه قرار گرفت و با تاسیس دانشگاه ها گردآوری کتاب های مختلف و بهره گیری از آنها در حوزه فرهنگی و آموزشی نمود بیشتری یافت و میان آموزش و وجود کتابخانه پیوندی ضروری به وجود آمد. (همان - 1374ص17)

بدین ترتیب با گذشت زمان، تشکیل کتابخانه های آموزشگاهی به صورت یک نهاد از لوازم ضروری مورد نیاز آموختن و آموزش شناخته شدند و توسعه یافتند و امروزه کتابخانه های آموزشگاهی در مجموعه نظام یافته آموزش و پرورش هر جامعه یک نیاز فوری و اساسی تلقی نمی شود. پیشرفت های علمی، اقتصادی،